

Treball, el germà pobre

De vegades, fixar-se en el sentit exacte de les paraules resulta molt instructiu. Reflexionem per exemple sobre aquesta moda imperant a la majoria d'empreses d'anomenar "recursos humans" el departament que fins fa poc s'anomenava "personal". Una moda que, per allò que sembla que "fa més modern", arriba fins i tot a l'estructura organitzada d'alguns sindicats. Doncs bé: abans, el departament que es cuidava de les relacions amb els treballadors es deia "personal", perquè feia referència a la relació amb "persones". Ara, no. Ara la paraula persones s'ha substituït per "recursos". És a dir, que les empreses compten amb els recursos financers, els recursos materials i energètics... i els recursos humans. Potser filo massa prim, però sembla com si l'onada de postmodernitat que ens ha envaït des dels anys 80 hagués convertit les persones en simples recursos, que valen tant com el preu d'un crèdit o el kilowat de llum elèctrica amb què es fa funcionar l'empresa...

Seguim amb les paraules. S'ha fet a Luxemburg la primera cimera de l'Ocupació i el Treball de la Unió Europea. A la majoria dels mortals, més enllà dels tècnics comunitaris i quatre periodistes molt especialitzats, els hi podria semblar lògic que en una cimera com aquesta es reunissin els caps de govern i els ministres de Treball, perquè el treball era el tema del debat. Doncs bé, a la cimera, els únics ministres convidats han estat... els d'Afers Exteriors.

Aquesta manera de fer, aquesta pràctica d'oblidar-se dels ministres de Treball, com si fossin els germans pobres dels governs, no és exclusiva dels organismes comunitaris. Passa sovint en tot tipus d'organismes i d'anàlisis, de la mateixa manera que l'onada de postmodernitat ens ha fet posar els "recursos" per davant de les persones.

Ja fa molts anys, tornant al valor de les paraules, que la frase "plena ocupació" va desaparèixer dels objectius primers de la majoria de governs occidentals. Des dels tumultuosos anys setanta, es va primar el control de la inflació i dels equilibris macroeconòmics per davant de qualsevol altre concepte (a un famós governador del Banc

d'Espanya se li va escapar, enmig de l'eufòria financera d'abans del 92, que per controlar la inflació feia falta un determinat nivell d'atur).

Mentrestant, l'atur no ha parat de créixer malgrat els cicles de bonança econòmica, i ara Europa té 18 milions de parats, el nivell més alt des de la Segona Guerra Mundial.

El gran canvi de tota aquesta situació, almenys al nivell de les paraules, es pot produir arran de la cimera d'aquest cap de setmana. Per raons d'edició, escric quan tot just encara no s'ha acabat la cimera, però és de suposar que el

primer gran resultat sigui (i no és poc) un mínim consens per situar la política d'ocupació com a prioritat de la UE.

I què passarà a Espanya, el trist líder dels països europeus en el rànquing de l'atur? Doncs, de moment, ja hem vist des de fa mesos que el govern de José María Aznar sí que té clares les paraules i frases contundents, amb el seu lema: "El ano del empleo". No se li pot negar a l'equip de Javier Arenas que, a més de parlar constantment del problema, ha aconseguit resultats tangibles, com, en primer lloc, l'acord sobre la reforma laboral. Un acord que tothom reconeix que no tindrà efectes miraculosos per reduir l'atur, però que ha de servir per millorar el seu pitjor efecte secundari, el nivell de precarietat en els contractes.

Però la qüestió laboral que possiblement centrarà els debats a Espanya els pròxims mesos serà la del complicat epígraf de "protecció de la desocupació". És a dir, el debat entre les "mesures polítiques passives" d'ocupació (o sigui, el pagament de l'assegurança d'atur, un acte passiu) i les "mesures polítiques actives" (o sigui, fer més cursos de formació per als parats, o buscar-los i proposar-los feines, un fet que demostra activitat). Ningú no s'ha atrevit clarament a dir-ho, però ja els ho avanço jo: la voluntat és reduir les "mesures passives" (o sigui, reduir els diners globals que es paguen en prestacions) i augmentar les "mesures actives" (o sigui, gastar més diners en cursos i en la recerca d'oportunitats de feina). Atenció al significat exacte d'aquestes paraules, perquè en sentirem a parlar molt en el futur immediat, i promet ser un debat polèmic... ■

ALBERT CLOSAS

"Ja fa molts anys que la 'plena ocupació' no és un dels objectius primers de la majoria de governs. Des dels tumultuosos anys setanta, es va primar el control de la inflació i dels equilibris macroeconòmics."